

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

ת"צ 9539-06-12 נוה נ' עיריית הרצליה.

תיק תיצוני:

בפני כבוד השופטת יהודית שיצר

1

2

נוה דוד

התובע הייצוגי:

3

ע"י ב"כ עו"ד אסף זמיר ועו"ד רועי נחום

4

5

נגד

6

7

עיריית הרצליה

הנתבעת:

8

ע"י ב"כ עו"ד אסף הראל

9

ממשרד עוה"ד הררי טויסטר ושות'

10

11

12

פסק דין משלים

13

14

הרקע

15

16 1. פסק דין משלים, לעניין קביעת הגמול ושכ"ט לתובע הייצוגי בעקבות קבלת התובענה
17 הייצוגית בתיק בפסק דיני החלקי מיום 22.1.2015 (להלן: "פסק הדין החלקי"), וכן הוראות
18 באשר לסכום ההשבה ואופן ההשבה לחברי הקבוצה.

19

20 2. בפסק דיני החלקי קבעתי כי על הנתבעת - עיריית הרצליה (להלן: "העירייה") לחדול
21 לחלוטין מגביית תשלומי ארנונה עבור כל גלריה בעסקים שבשטחה, מאחר שלאור נוסח צו
22 הארנונה הקיים הגבייה היא שלא כדין. עוד קבעתי כי על העירייה להשיב את כל הכספים
23 שנגבו שלא כדין בתקופת ההשבה. לשם כך, הוריתי לצדדים, בסוף פסק דיני החלקי, להגיש
24 טיעוניהם לעניין סכום ההשבה, אופן ההשבה, הגמול לתובע ושכ"ט באי כוחו. הצדדים הגישו
25 טיעוניהם לעניין זה, אך מאחר שלא ניתן היה להבין מטיעוני העירייה ומסמכיה נתונים
26 ברורים באשר לסכום ההשבה, הוריתי לעירייה, בהחלטתי מיום 24.8.2015, להגיש נתונים
27 באשר לכלל הגלריות בעסקים שבשטחה מהם נגבו תשלומי ארנונה בתקופת ההשבה, שחלה
28 בין התאריכים 6.6.2010 – 9.12.2012 (להלן: "תקופת ההשבה"). בהתאם להחלטתי הנ"ל,

1 מתוך 7

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

ת"צ 9539-06-12 נוה נ' עיריית הרצליה.

תיק תיצוני:

1 הגישה העירייה נתונים באשר לסך כל כספי הארנונה שנגבו בגין הגלריות. עפ"י נתונים אלה,
2 סכום ההשבה הכולל, בגין 114 גלריות בעסקים שבשטחה הוא 3,504,218.68 ₪, שנגבו שלא
3 כדין במשך מלוא תקופת ההשבה (מהשנתיים שקדמו לבקשת האישור ועד למועד אישור
4 התובענה כייצוגית).

5 התובע לא חלק על נתונים אלה, שכן כדבריו, כל המידע המספרי מצוי בידי העירייה.

שיקולי בית המשפט

9 3. לפי הפסיקה שהתגבשה בסוגיה, שיקולי ביחסיי בבואו לפסוק גמול לתובע ייצוגי
10 ושכ"ט לבי"כ מתחלקים לשלושה שיקולים: שיקולי התפוקה, שיקולי התשומה לקבוצה
11 המיוצגת, ושיקולי הכוונה ציבורית (ראו: ע"א 10085/08 תנובה - מרכז שיתופי נ' עזבון
12 המנוח תופיק ראבי ז"ל (לא פורסם, מיום 4.12.2012) סעי' 62 לפסה"ד; ע"מ 6687/11
13 מדינת ישראל נ' ז'וז'ו אבוטבול, (לא פורסם, מיום 25.12.2012) סעי' 32 – 36 לפסה"ד;
14 ע"מ 2395/07 אנדיה סופטוור סיסטמס בע"מ נ' מדינת ישראל – מנהל המכס ומס בולים
15 (לא פורסם, מיום 27.12.2010), סעי' 19-21). עוד נפסק כי רשימת השיקולים המנויים בחוק
16 אינה רשימה ממצה (ראו: ע"א 9134/05 אליעזר לויט, עו"ד נ' קו-אופ צפון, אגודה שיתופית
17 לשירותים בע"מ (לא פורסם מיום 7.2.2008, סעי' 12). להלן אדון בנפרד בכל אחד מהשיקולים
18 הללו.

א. שיקולי תפוקה

22 באשר לשיקולי תפוקה, ברי שהתועלת לקבוצה המיוצגת רבה. גם ביחס לתקופה שהחלה
23 מהשנתיים שקדמו לבקשת האישור ועד לאישור התובענה כייצוגית (להלן: "תקופת
24 ההשבה"), וגם ביחס לגבייה העתידית שעפ"י פסק הדין החלקי, על העירייה לחדול ממנה עד
25 שתדאג לתיקון חוק העזר והגדרה מתאימה לגלריה. עצם העובדה שהעירייה ממשיכה בגבייה
26 למרות פסה"ד החלקי, אינה מכשירה גבייה זו שנעשית שלא כדין ובניגוד לפסיקה מפורשת.

ב. שיקולי תשומה

30 באשר לשיקולי תשומה, המדובר בתובענה שמבוססת בעיקר על טענה משפטית, פשוטה
31 יחסית, לפיה בצווי הארנונה שיצאו התל משנת 1987 הושמטה המילה 'גלריה', שהייתה קיימת
32 קודם לכן בהגדרת השטחים החייבים בארנונה, ולא נקבעו פרמטרים בצו הארנונה באשר

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

ת"צ 9539-06-12 נוה נ' עיריית הרצליה.

תיק חיצוני:

1 להגדרת גלריה החייבת בארנונה. לא צורפה לבקשת האישור, וגם לא הייתה אמורה להיות
2 מצורפת לבקשת האישור, חוות דעת מומחה, או מחקרים וסטטיסטיקות כלשהן, בשל אופי
3 הטענה המרכזית שהיא משפטית והמהווה את הבסיס לעילת התובענה. אומנם התובע הביא
4 בתובענתו מידע ומסמכים באשר לשישה עסקים ברחבי העיר שמחויבים שלא כדין בגין שטח
5 הגלריות שברשותם. כמו כן התובע הביא בתובענתו אסמכתאות משפטיות, אולם זו אינה
6 השקעה מיוחדת, החורגת משמעותית מתביעה אזרחית רגילה. מכל מקום יש לקחת בחשבון
7 את הסיכון המוגבר שהתובע הייצוגי ובא כוחו נחשפו אליו, שהוא גבוה מאשר בתביעה רגילה.
8 במקרה של דחיית תובענה ייצוגית מקובל לפסוק הוצאות גבוהות העולות על אלה המקובלות
9 בתובענה רגילה.

10

11 אשר לאופן ניהול התיק, התקיימו בו שני דיונים, מתוכם ישיבת הוכחות אחת. בהקשר זה יש
12 להדגיש, כי ההשקעה בתיק דנן הייתה רבה יותר מתובענות ייצוגיות רבות אחרות בהן מוגשת
13 הודעת חדילה והן נדחות על הסף. העירייה נמנעה מלנצל את הפריבילגיה שהעניק לה חוק
14 תובענות ייצוגיות, להודיע על חדילה תוך 90 יום מהגשת בקשת האישור, שאז החוק מחייב
15 לדחות את התובענה על הסף.

16

17 עוד יש לציין, שהתיק נמשך כשלוש וחצי שנים בשל התנהלות העירייה. האחרונה אף הגישה
18 במהלך התיק ברי"ע לביהמ"ש העליון, כנגד החלטתי לאשר את התובענה כייצוגית, וזו נדחתה.

19

20

ג. שיקולי הכוונה ציבורית

21

22 באשר לשיקולי הכוונה הציבורית, יש חשיבות רבה בהרתעת רשויות מנהליות, ובכללן
23 עיריות, מגבייה שלא כדין. אכן בענייננו התובענה נתקבלה במלואה, והוכח שהעירייה גבתה
24 כספים שלא כדין מכל העסקים שבהם קיימות גלריות, ובכך יש להבחין בין המקרה דנן
25 למקרים רבים אחרים שבהם התובענה הייצוגית נדחתה על הסף בשל הודעת חדילה.
26 האינטרס הציבורי הוכח כגבוה ביותר ומקבל משנה תוקף לאור ההתנהלות המזלזלת והבוטה
27 של העירייה כלפי פסקי דין של ביהמ"ש. תחילת ההתנהלות עוד ביחס לעמ"נ (ת"א) 200/02
28 מנהל הארנונה של עיריית הרצליה נ' אברהם יהודית (לא פורסם, מיום 25.5.2003,
29 להלן: "פס"ד אברהם") מפי כבי השופט נ. ישעיה משנת 2003, והמשכה כלפי פסק דיני החלקי
30 מינואר 2015, וניסיונות האכיפה שלו הצריכו מתן החלטתי הנוספת מאוגוסט 2015,
31 בה התרעתי על הפרת פסק דיני ועל חובת העירייה לחדול לחלוטין מגביית ארנונה בגין כל
32 הגלריות של העסקים שבשטחה. עוד ציינתי בהחלטתי הנ"ל כי העירייה מיתממת כאילו איננה

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

ת"צ 9539-06-12 נוה נ' עיריית הרצליה.

תיק חיצוני:

1 מבינה את פסק דיני. למרות כל אלה, העירייה הוסיפה וכפי הנראה מוסיפה גם כעת לגבות
2 שלא כדין ארנונה עבור הגלריות שבעסקים שבשטחה. יתר על כן, גם בהודעה הנתבעת מיום
3 28.10.2015, לאחר החלטתי הנ"ל מאוגוסט 2015, הוסיפה הנתבעת לטעון, בניגוד לקביעת
4 פסק דיני, כי את ההכרעה בעניין הגמול, שכה"ט, ההשבה ואופן ההשבה, יש לקבוע רק לאחר
5 קביעה פרטנית בהליך המשך או נפרד באשר לגלריות החייבות והפטורות מארנונה.
6 טענה זו של העירייה, שסותרת לחלוטין את פסק דיני ואת הוראותי, כבר הופיעה בטיעוני
7 העירייה לעניין הגמול ושכה"ט מאפריל 2015. למרות שבהחלטתי מאוגוסט האחרון צינתי
8 שהדברים עומדים בניגוד גמור לפסק דיני, הוסיפה העירייה לטעון זאת גם בהודעה
9 מ- 28.10.2015 שהגישה העירייה לביהמ"ש לאחרונה.
10 התנהלות זו של העירייה, הנוהגת ככל העולה על רוחה, למעשה נמשכת כבר כ- 12 שנים,
11 מאז פס"ד אברהם שניתן בשנת 2003. זהו זלזול בפסקי דין והחלטות של בימ"ש, המשקף
12 מניפולטיביות וחוסר תום-לב. עובדה זו פועלת לחובת העירייה.
13

סכום ההשבה

14
15
16 4. באשר לסכום ההשבה, בבקשת אישור התובענה כייצוגית, נקב התובע בהערכה גסה
17 ביותר, כטענתו, של סכום ההשבה בסך 5,185,450 ₪ בגין השנתיים שקדמו להגשת התובענה.
18 אולם המידע בעניין זה נמצא ברשות העירייה, והעותר אכן לא יכל לדעת זאת.
19 בהחלטתי מאוגוסט 2015 הוריתי לעירייה להמציא נתונים על כלל הגלריות בעסקים שבשטחה
20 שנגבו בגינם תשלומי ארנונה בתקופת ההשבה. בעקבות זאת המציאה העירייה לביהמ"ש ביום
21 28.10.2015 הודעה בצירוף טבלה של 114 נכסים הכוללים את סכום הגבייה בגין הגלריה של
22 כל עסק, כולל הסכום המצטבר של כלל הגלריות. הסכום שציננה העירייה בטבלה הוא –
23 3,504,218 ₪.

עוד ציינה העירייה בהודעתה האחרונה כי:

"חלקן הארי של ה"גלריות" ברחבי העיר הינו בגדר שטחים המהווים
27 חלק אינטגרלי ובלתי נפרד מן הנכסים, שמשמשים לשימושים
28 עיקריים ... אך נכסים אלה נכללים בטבלה רק בשל העובדה כי מודך
29 כזה או אחר החליט לסמנם כ"גלריות" במדידה."
30

(ההדגשה שלי, יש.)

31
32
33

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

ת"צ 9539-06-12 נוה נ' עיריית הרצליה.

תיק תיצוני:

1 אמירה זו היא בגדר חוכא ואיטלולא. העירייה מנסה להשמיט את הבסיס מתחת לנתונים
2 שרשומים בספריה, ובכך למעשה בהבל פיה, פועלת כנגד חזקת תקינות המעשה המנהלי.
3 קשה ביותר בנסיבות כאלה לצפות לאמון האזרחים או לאמון בית המשפט בנתוני העירייה.
4 עם זאת, מאחר שהעירייה עצמה המציאה את הנתונים המופיעים ברישומיה, ובי"כ העותר לא
5 חלק עליהם באופן מהותי, ייערכו החישובים של הגמול ושכ"ט על בסיס זה. אומנם, לא מן
6 הנמנע כי בעתיד תוכל העירייה לתקן את צו הארנונה, כך שהמודדים מטעמה ('מודד כזה או
7 אחר' כלשונה) יוכלו למדוד את הגלריות, אך זאת רק לאחר שבצו יהיו הגדרות והנחיות
8 ברורות.

9
10 התובע טען בהודעתו מיום 29.10.2015, המתייחסת להודעת העירייה מיום 28.10.2015,
11 כי סכום ההשבה שבו נקבה העירייה (3,504,218 ₪) הוא סכום נומינאלי, ואינו כולל הצמדה
12 וריבית לפי חוק רשויות מקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה) תש"ם – 1980
13 (להלן: "חוק הרשויות המקומיות ריבית והצמדה"). לאור העדר התייחסות של העירייה
14 בהודעתה ובטבלת הנתונים שצירפה לשאלה האם הסכומים כוללים הצמדה וריבית,
15 ולאור העובדה שהעירייה לא חלקה על טענה זאת של התובע, אני מקבלת את טענתו כי
16 הסכומים שהציגה העירייה אינם כוללים הצמדה וריבית. מאחר שאין בידי נתונים של מועדי
17 הגבייה שלא כדין בגין כל נכס ונכס מהרשימה הני"ל, הרי שלצורך קביעת סכום הבסיס שממנו
18 יש לגזור את גובה הגמול לתובע הייצוגי ושכ"ט בא כוחו, החישוב ייגזר מהסך 3,504,218 ₪
19 ולסכום יתווספו ריבית והפרשי הצמדה לפי סעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות ריבית והצמדה.

גובה הגמול ושכ"ט

20
21
22
23 5. באשר לגובה הגמול ושכ"ט במקרים של תובענות ייצוגיות שנתקבלו, ולא ניתנו בהם
24 הודעות חדילה, נפסק ב- ע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט (לא פורסם,
25 מיום 23.5.2012) סעי' 16 לפסה"ד (להלן: "פס"ד רייכרט"):

26
27 "לאחר ששקלנו את נסיבותיו המיוחדות של המקרה שלפנינו,
28 ובהתחשב בכל השיקולים עליהם עמדנו, ובהם אופן התנהלותם הראוי
29 לשבח של באי כוח התובע המייצג, מורכבותו הייחודית של ההליך
30 והזמן הרב מאוד בו הוא נוהל, הננו קובעים כי על כל סכום שנגבה בפועל
31 עד ל-5 מיליון ש"ח, ייפסק לטובת בא-הכוח המייצג שכר טרחה

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

ת"צ 9539-06-12 נוה נ' עיריית הרצליה.

תיק הייצוגי:

- 1 **בשיעור של 25%; על כל סכום שנגבה בפועל בין 5 מיליון ש"ח עד ל-10**
2 **מיליון ש"ח ייפסק שכר טרחה בשיעור של 20%; ועל כל סכום שנגבה**
3 **בפועל מעל 10 מיליון ש"ח, ייפסק שכר טרחה בשיעור של 15%."**
4

5 מאחר שבעניינינו סכום החשבה הוא פחות מ- 5 מיליון ש"ח, מצאתי להחיל עליו את המדרגה של
6 25% מסכום החשבה בגין גמול ושכ"ט ביחד. אומנם בפס"ד רייכרט ציין ביהמ"ש כי שכ"ט
7 נפסק בשיעורים הנ"ל בשל נסיבותיו המיוחדות של אותו מקרה, אולם בעניינינו הנסיבות
8 שפורטו לעיל פועלות אף הן לחומרה, ובמיוחד לאור ההפרות הבוטות של עיריית הרצליה את
9 ההחלטות השיפוטיות השונות שצוינו לעיל.

10
11 לאור כל האמור לעיל, במצטבר, אני פוסקת גמול לתובע הייצוגי בסך 220,000 ש"ח,
12 ושכ"ט לבאי כוחו בסך 655,000 ש"ח, שלשני סכומים אלה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית לפי
13 סעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות ריבית והצמדה, שכן הודעת העיריה התייחסה רק לסכום
14 החשבה הנומינאלי.

15

16

אופן החשבה

17

18 6. על העירייה להשיב בעין לחברי הקבוצה את התשלומים שנגבו שלא כדין.

19

20 באשר לפרוצדורת החשבה - אני מורה לעירייה לפרסם הודעה במימונה, על עיקרי פסק דיני
21 זה ועל אפשרויות החשבה של תשלומי הארנונה, בעיתון יומי בשפה העברית ובעיתון יומי
22 בשפה הרוסית. בהודעה לעיתונות תצוין כתובת אתר האינטרנט של העיריה בו ניתן יהיה לעיין
23 או להפיק את הנוסח המלא של פסק דיני החלקי והמשלים. עוד יצויין בהודעה לעיתונות כי
24 בכתובת אתר האינטרנט הנ"ל תהיה מצויה במקום בולט הרשימה המלאה של משלמי
25 הארנונה עבור גלריות בעסקים שבשטחה בתקופת החשבה, לפי סדר אלפאביתי. בנוסף יצויין
26 בהודעה לעיתונות כי קיים טופס באתר האינטרנט הנ"ל שאותו ניתן למלא ישירות באתר,
27 או לשלוח לעירייה בדואר רשום, תוך ציון תא הדואר שאליו ישלח הטופס. ההודעה תפורסם
28 פעם באמצע השבוע ופעם בסוף השבוע מדי שבוע במשך חודשיים ברציפות. כמו כן תצוין
29 העירייה בהודעה לעיתונות ובדף הבית של אתר האינטרנט שלה במקום בולט, כי חבר קבוצה
30 שנתקל בקושי לקבל החזר כספו מהעירייה יהיה זכאי לפנות לבאי כוח התובע הייצוגי שיטפל
31 בבקשה מול העירייה ללא כל תשלום. השבת הכספים לפונים תיעשה תוך 30 יום מהפנייה

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

ת"צ 9539-06-12 נוה נ' עיריית הרצליה.

תיק חיצוני:

- 1 ובמשך שנתיים מהפרסום האחרון. כל אותה העת יישאר הפרסום באתר האינטרנט הנ"ל על
- 2 אפשרויות ההשבה. הכספים שלא יידרשו לאחר שנתיים מהפרסום האחרון יירשמו כיתרות
- 3 זכות בחשבונם של הנישומים. ההודעות בעיתונות והטופס באינטרנט לצורך ההשבה
- 4 הפרטנית יהיו בנוסח שיוגש ע"י בייכ הצדדים לאישור בימ"ש זה תוך 30 ימים מביצוע המצאת
- 5 פס"ד משלים זה.
- 6
- 7 המזכירות תמציא העתק פסק הדין החלקי מיום 22.1.2015 ופסק דין משלים זה לבייכ
- 8 הצדדים ולבייכ היועץ המשפטי לממשלה.
- 9
- 10 ניתן היום, י' טבת תשע"ו, 22 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.
- 11

יהודית שיצר, שופטת

- 12
- 13